

İTÜ

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI

İç Kontrol Birimi

Sayı : 39609609/612.99.530

Konu: Ön Ödemeler hk.

09 Mayıs 2014

GENELGE 2014/7

Bilindiği üzere, ön ödeme işlemleri 5018 sayılı Kanunun “Ön Ödeme” başlıklı 35 inci maddesinde düzenlenmiş olup, aynı maddeye istinaden 21.01.2006 tarih ve 26056 sayılı Resmi Gazete’ de yayınlanan Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ve 2007/1 Maliye Bakanlığı Genel Tebliği ile uygulama esasları belirlenmiştir.

Bu çerçevede, anılan Kanunun 35 inci, Yönetmeliğin 5 inci ve Tebliğin “Genel Esaslar” başlıklı 2 nci maddelerinde; “Harcama yetkilisinin uygun görmesi ve karşılığı ödeneğin saklı tutulması kaydıyla, ilgili kanunlarda öngörülen haller ile gerçekleştirme işlemlerinin tamamlanması beklenilemeyecek ivedi veya zorunlu giderler için avans vermek veya kredi açmak suretiyle ön ödeme yapılabilir.” hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca verilecek avansın üst sınırları merkezi yönetim bütçe kanununda gösterilir.” Denilmektedir.

Bununla birlikte, Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Genel Tebliğin “Diğer Hususlar” başlıklı 11 inci maddesinin 1 inci fıkrasının;

- Belirlenen sınırlar dahilinde olmak şartıyla, ihtiyaç tutarında avans verilmesine,
- Avansın ivedi ihtiyaçlar için verildiği göz önünde bulundurularak, olağanüstü durumlar dışında alım işine, avansın verildiği tarihten itibaren **en geç beş gün** içinde başlanılmasına,
- Avans verilmesini gerektiren ihtiyaçların ortadan kalkması halinde avansın veya kullanılmayan artıkların, bekletilmeden muhasebe birimi vezne veya banka hesaplarına iade edilmesine,

özen gösterecekler, kamu idaresine ait paranın gereksiz yere mutemetler üzerinde kalmasına izin vermeyeceklerdir.” hükümleri yer almaktadır.

Diğer taraftan anılan Yönetmeliğin 11 inci maddesinde;

- Her mutemet ön ödemelerden harcadığı tutara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri, ilgili kanunlarında ayrıca belirtilmemiş olması halinde avanslarda bir ay, kredilerde ise üç ay içinde muhasebe yetkilisine vermek ve artan tutarı iade ederek hesabını kapatmakla yükümlü olduğu,

- Mutemet, işin tamamlanmasından sonra, yukarıdaki bir ve üç aylık sürelerin bitimini beklemeden, son harcama tarihini takip eden **üç iş günü** içinde ön ödeme artığını iade etmesi gerektiği,

- Mutemetlerce süresi içinde mahsup edilmeyen avanslar hakkında 6183 sayılı Amme Alacakların Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Bu çerçevede ön ödeme ile harcamada bulunabilmek için ivedi veya zorunlu bir ihtiyacın ortaya çıkması, ilgili bütçe tertibinde yeterli ödeneğin mevcut olması, harcama yetkilisinin uygun görmesi, mali mevzuatta öngörülen haller ve gerçekleştirme işlemlerinin süreci uzatması sonucunda telafisi zor ve imkansız zararların ortaya çıkması ve Muhasebat Genel Müdürlüğünce yayımlanan Parasal Sınırlar ve Oranlar Hakkında Genel Tebliğinde yer alan sınırlar dahilinde bulunması şartlarının bir arada olması gerekmektedir. Bu şartlardan birinin yer almaması halinde ön ödeme ile harcamanın yapılması mümkün değildir.

Ayrıca, 01.02.2013 tarih ve 159 sayı ile yayımlanmış "Avansların Kapatılması Hakkında" Üniversitemiz Genelgesinde de avans ve kredilerin kapatılmasıyla ilgili dikkat edilecek hususlar belirtilmiştir.

Ancak Üniversitemizin bazı birimlerinde;

- İvedi ve zorunlu bir ihtiyaç olmamasına rağmen ön ödeme yapıldığı,

- Avansın ivedi ve zorunlu ihtiyaçlar için verildiği göz önüne alındığında avansın verildiği tarihten itibaren alım işine, **en geç beş gün** içerisinde başlanması gerekirken bu sürede başlanılmadığı,

- İlgili tebliğin 2 nci maddesinde ön ödeme uygulamasının bir alım usulü olmadığı belirtilmesine rağmen ön ödemenin alım usulü gibi kullanıldığı,

- Mutemetlerin, işin tamamlanmasından sonra, yukarıdaki bir ve üç aylık sürelerin bitimini beklemeden, son harcama tarihini takip eden **üç iş günü** içinde ön ödeme artığını iade etmesi gerekirken, iade edip hesaplarını kapatmadıkları yapılan incelemelerden anlaşılmıştır.

Üniversitemiz 2013 Mali Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da ön ödeme işlemleri eleştiri konusu yapıldığından, harcama birimlerince ilgili Kanun ve Yönetmelik hükümleri çerçevesinde ivedi ve zorunlu haller dışında avans ve kredi işlemi yapılmaması, açılan avans ve kredilerinse yine mevzuatı uyarınca zamanında kapatılmasının sağlanması hususlarında gerekli hassasiyetin gösterilmesini önemle rica ederim.

Prof. Dr. Mehmet KARACA
Rektör

DAĞITIM:

Tüm Teşkilat